21501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 2211 Brief van de minister van Financiën

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 oktober 2026

Hierbij zend ik u het verslag van de Eurogroep en de informele Ecofinraad, die plaatsvond op 18 en 19 september 2026 in Dublin, Ierland. In deze brief en het verslag ga ik tevens in op een zevental andere zaken.

Ten eerste heb ik in het Commissiedebat Financiële Markten van 1 juli jl. toegezegd in te gaan op blootstellingen van Nederlandse financiële instellingen aan privaat krediet. In het verslag geef ik opvolging aan deze toezegging.

Ten tweede ga ik in op de stappen die de EU heeft gezet om te voorkomen dat de belastingbetaler aan de lat staat bij bankverliezen, zoals toegezegd in het Commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 9 september jl.

Ten derde ga ik nader in op het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Bedrijfsfinanciering "Kies voor Baten", zoals toegezegd in het Commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 9 september jl.

Ten vierde informeer ik uw Kamer conform een eerdere toezegging over de laatste ontwikkelingen inzake de digitale euro en de verordening inzake contant geld.

Ten vijfde informeer ik uw Kamer over de in september bereikte Raadspositie inzake de jaarbegroting 2027.

Ten zesde heb ik tijdens het Commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 9 september jl. uw Kamer toegezegd om in het eerstvolgende verslag van de Ecofinraad in te gaan op de stand van zaken van de onderhandelingen over het kapitaalmarktintegratie- en toezichtcentralisatiepakket *(Market Integration and Supervision Package, MISP)* en de Nederlandse inzet. Dit pakket is geagendeerd voor de aankomende Ecofinraad van 9 oktober in Luxemburg, waar mogelijk een akkoord bereikt wordt over de Raadspositie. In de geannoteerde agenda die op 29 september jl. met uw Kamer is gedeeld ga ik uitgebreider in op de stand van zaken van de onderhandelingen, de openstaande punten en kabinetsinzet hierbij. Hiermee geef ik eveneens invulling aan deze toezegging.

Tot slot informeer ik uw Kamer dat inmiddels duidelijk is geworden dat het onderwerp overwinstbelasting voor oliebedrijven zal worden geagendeerd voor de ontbijtsessie van de Ecofinraad van 9 oktober. Ten tijde van het schrijven van de geannoteerde agenda was dit nog niet bekend. Nederland zal deelnemen aan deze bespreking op basis van de eerder vastgestelde kabinetsinzet, met inachtneming van de motie Klaver/Paternotte[1].

[1] Kamerstuk 36 933, nr. 9.

De minister van Financiën
E. Heinen

Verslag Eurogroep en informele Ecofinraad 18-19 september 2026

Eurogroep regulier

Macro-economische ontwikkelingen
De Eurogroep sprak over de macro-economische ontwikkelingen. Aurore Lalucq, voorzitter van de commissie ECON van het Europees Parlement, nam tevens deel. Zij lichtte posities van het Parlement toe over beleidskwesties die van belang zijn voor de Eurogroep.

In interventies van lidstaten werd ingegaan op het voortdurende conflict in het Midden-Oosten, stijgende prijzen van met name olie en gas, en opwaartse druk op de rentes. Meerdere lidstaten onderstreepten dat als overheden maatregelen nemen om hogere energieprijzen voor consumenten te dempen, deze maatregelen tijdig, tijdelijk en gericht moeten zijn. Meerdere lidstaten, waaronder Nederland, spraken zich uit over het belang van voortgang op de Europese hervormingsagenda, waaronder op de Spaar- en Investeringsunie, om de potentiële groei te verhogen. Daarnaast wezen meerdere landen, waaronder Nederland, op de beperkte begrotingsruimte, in het licht van hogere overheidsuitgaven waaronder die aan defensie en oplopende rentes. Nederland riep tot slot op tot het monitoren van de oplopende financieringskosten van overheden, de ontwikkeling van tekorten en samenhangende risico's, in zowel de Eurogroep als G20-verband.

Productiviteit en groei
Op basis van een presentatie door Mathias Cormann, secretaris-generaal van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), wisselden de ministers van gedachten over de productiviteit en groei in de eurozone in de huidige geopolitieke en economische context. Lidstaten deelden beleidsrichtingen om productiviteit en groei te stimuleren. Meerdere ministers gingen daarnaast in op AI, waarbij de Europese Centrale Bank (ECB) toelichtte dat er door AI een substantiële productiviteitsstijging te behalen is, mits de techniek goed wordt benut. De voorzitter concludeerde dat de interne markt het sterkste wapen op het EU-niveau is om groei en productiviteit te bevorderen en dat daarom initiatieven moeten worden genomen om de interne markt te versterken, waaronder de realisatie van de Spaar- en Investeringsunie. Nederland deelt deze conclusie, die ook de basis vormt voor de Nederlandse inzet ten aanzien van het versterken van groei en productiviteit in de EU. Het kabinet werkt daarnaast aan maatregelen om Nederland productiever te maken, als onderdeel van de onlangs gepubliceerde tweede Productiviteitsagenda[2].

[2] Zie de tweede Productiviteitsagenda: Nederland kiest voor productiviteit: kabinet zet in op onderwijs, arbeidsmarkt en innovatie | Rijksoverheid.nl

Nederland brengt deze inzet onder de aandacht in internationaal overleg, waaronder in besprekingen in de Eurogroep, Ecofinraad, G20 en de OESO.

Diversen: terugkoppeling G7-bijeenkomst
Frankrijk (G7-voorzitter) koppelde terug uit de laatste G-7 bijeenkomst, waar gesproken is over mondiale onevenwichtigheden, Oekraïne en AI.

Informele Ecofinraad

Werklunch concurrentievermogen van de Europese bankensector
Tijdens de werklunch werd gesproken over het concurrentievermogen van de Europese bankensector, naar aanleiding van de Mededeling van de Commissie van 16 juli jl. Nederland verwelkomde de doelstellingen van het pakket en benadrukte in de interventie specifiek het belang van stappen op de bankenunie. Nederland zet zich met name in voor drie elementen: i) aanpassing van de prudentiële behandeling van geconcentreerde blootstellingen van Europese banken op staatsobligaties, ii) voortgang richting een Europees depositogarantiestelsel en iii) aanpassingen in de bankenwetgeving om grensoverschrijdende banken in staat te stellen om hun kapitaal en liquiditeit efficiënter te beheren. Nederland benadrukte dat deze maatregelen onderdeel moeten zijn van het aanstaande pakket. Daarnaast kwam de vraag op tafel of het wetgevingspakket, dat naar verwachting in het begin van 2027 door de Commissie zal worden gepresenteerd, als een geheel moet worden behandeld of dat bepaalde elementen, zoals die gericht op vereenvoudiging van regels, afzonderlijk moeten worden besproken. Nederland sprak zich uit voor een pakketbenadering om de doelen zoals genoemd in de Mededeling van de Commissie – harmonisatie, vereenvoudiging en integratie – gelijktijdig na te kunnen streven.

Daarnaast brachten enkele lidstaten een overwinstbelasting op de inkomsten van oliebedrijven ter sprake. Nederland vroeg daarop, in lijn met de motie Klaver/Paternotte[3], naar de juridische mogelijkheden van een heffing op EU-niveau. De Commissie reageerde dat zij niet voornemens is een voorstel te publiceren, en dat het heffen van overwinsten een bevoegdheid is van de lidstaten.

Werksessie I: toekomst van mondiaal kapitaal
Ministers van Financiën en centrale bankpresidenten bespraken in een gezamenlijke werksessie de kansen en uitdagingen van digitale innovatie en financiële technologie. Patrick Collison, CEO van betaaldienstverlener Stripe, en Patrick Hernàndez de Cos, General Manager van de Bank voor Internationale Betalingen sloten bij deze discussie aan.

Meerdere landen benadrukten het belang van voortdurende innovatie in het financiële systeem. Digitale ontwikkelingen zoals tokenisatie, digitale ledger-technologie en AI kunnen bijdragen aan lagere transactiekosten, nieuwe groeimogelijkheden voor ondernemingen en meer efficiëntie in financiële

[3] Kamerstuk 36 933, nr. 9.

dienstverlening. Hierbij werd het belang van snelle en eenvoudige bedrijfsprocessen benadrukt. Europese bedrijven die willen doorgroeien kiezen er dikwijls voor om dit buiten Europa te doen door complexiteit van regelgeving, fragmentatie binnen de interne markt en arbeidsmarktfricties.

Over stablecoins kwamen verschillende beelden naar voren. Meerdere lidstaten benadrukten de kansen voor het faciliteren van real-time transacties, anderen wezen op potentiële nadelen zoals kosten, risicobeheer en mogelijke gevolgen voor op financiële stabiliteit. Meerdere landen gaven aan dat tokenisatie en digitale betalingstechnologieën kansrijk zijn, mits ze goed worden gereguleerd en ingebed in het bestaande systeem.

Nederland benadrukte in de interventie dat digitale innovatie voordelen kan bieden, mits aan drie voorwaarden wordt voldaan: afronding van integratieprojecten (Spaar- en Investeringsunie, de Bankenunie en verdere versterking van de interne markt), versterking van publiek-private samenwerking met centrale banken, en regelgeving die innovatie ondersteunt en indien nodig aangepast wordt. Daarbij benadrukte Nederland het belang van waarborgen voor financiële stabiliteit, vertrouwen en adequate consumentenbescherming.

Werksessie II: economische implicaties van AI
In de tweede werksessie, waar ook de ministers van Financiën van Canada, Zwitserland en Oekraïne bij aanschoven, werd gesproken over de economische implicaties van AI. Het IMF lichtte toe dat in Europa al een zekere mate van AI-adoptie zichtbaar is, hoewel dit over het algemeen vooral bij grotere bedrijven het geval is, terwijl kleinere ondernemingen nog achterblijven. Het IMF schetste vervolgens de mogelijke implicaties van AI op productiviteit, de arbeidsmarkt en het groeipotentieel. AI kan bijdragen aan efficiëntie en productiviteitswinst in zowel de private als publieke sector, maar roept ook vragen op rond cybersecurity, privacy en strategische afhankelijkheden. Daarnaast kunnen de relatief hoge energieprijzen in Europa een rem betekenen op verdere ontwikkeling van de AI-sector.

In hun interventies wezen ministers op het belang van samenwerking binnen de EU op AI voor veiligheid, het tegengaan van technologische dreigingen en het belang van het creëren van een ecosysteem met voldoende financiering voor AI-start-ups. Aandachtspunten zijn verder het verbeteren van samenwerking op het gebied van vaardigheden van werknemers (zowel voor AI-adoptie als voor duurzame inzetbaarheid van arbeidsplaatsen die door AI verdwijnen), het verschaffen van voldoende durfkapitaal en publieke investeringen en een adequate digitale infrastructuur. Lidstaten wezen er daarnaast op dat regulering op het gebied van privacy, veiligheid en data-soevereiniteit essentieel is.

Meerdere lidstaten waarschuwden tot slot voor een achterstand ten opzichte van andere delen van de wereld, indien investeringen en AI-adoptie in Europa achterblijft. Daartoe zijn gerichte strategieën en investeringen nodig, evenals het voltooien van de Spaar- en Investeringsunie. Daarbij is het streven naar brede maatschappelijke acceptatie van AI, vertrouwen in toepassingen en bescherming van de arbeidsmarkt en financiële stabiliteit van groot belang. Enkele lidstaten

opperden het idee van een AI Stability Board, dat op mondiaal niveau de basis kan leggen voor regulering van AI.

Overig

Toezegging privaat krediet

In het Commissiedebat Financiële Markten van 1 juli jl. heeft uw Kamer vragen gesteld over privaat krediet, onder andere over de blootstellingen van Nederlandse financiële instellingen hieraan. Ik heb uw Kamer in dit debat toegezegd nader te informeren op basis van een publicatie van De Nederlandsche Bank (DNB) die nog zou volgen. Inmiddels heeft DNB een analyse gepubliceerd die ingaat op de blootstellingen van pensioenfondsen en verzekeraars aan private activa en op mogelijke risico's voor de financiële stabiliteit.[4] Daarbij biedt DNB niet alleen inzicht in de blootstelling aan privaat krediet (schuldinstrumenten), maar ook aan andere private activa (zoals *private equity,* eigen vermogen) waarin pensioenfondsen en verzekeraars in toenemende mate beleggen. Onderstaand treft uw Kamer een beknopte samenvatting van dit onderzoek en mijn appreciatie.

Private activa omvatten een breed scala aan niet-beursgenoteerde beleggingsproducten, waaronder directe beleggingen in bedrijven, maar ook vastgoed. Veel beleggingen in private activa worden gedaan via fondsen. De markt voor private activa is de afgelopen jaren sterk gegroeid: in Europa (zonder het Verenigd Koninkrijk) gaat het om een groei van ongeveer €25 miljard euro in 2015 tot zo'n €85 miljard in 2025. In de Verenigde Staten is de groei nog veel sterker: van ongeveer €220 miljard in 2015 tot bijna €1400 miljard in 2025. Daarmee vervult deze markt aan weerszijden van de Atlantische Oceaan een steeds belangrijkere rol in de financiering van de reële economie. Beleggingen in private activa bieden langetermijnkapitaal voor onder meer innovatie, groeisectoren en kapitaalintensieve investeringen en kunnen daarmee de afhankelijkheid van bancaire financiering verminderen. Zo dragen beleggers in deze activa bij aan een diverser aanbod van financiering. Tegelijkertijd brengt de groei van deze markt specifieke kwetsbaarheden met zich mee. Private activa kenmerken zich onder meer door beperkte liquiditeit, onzekere waarderingen en beperkte transparantie. Hierdoor kunnen risico's voor de financiële stabiliteit zich opbouwen.

DNB concludeert in haar onderzoek dat de blootstelling aan private activa binnen de Nederlandse financiële sector toeneemt. Bij verzekeraars steeg de allocatie tussen 2021 en 2025 van 14% naar 22% van het totale belegd vermogen, overeenkomend met ca. €47 miljard.[5] Bij pensioenfondsen nam de blootstelling over dezelfde periode toe van 21% naar 23% van het beheerd vermogen, wat neerkomt op een totale blootstelling van ca. €229 miljard. Deze groei is vooral gedreven door een groei van privaat krediet. De beschikbare gegevens wijzen erop dat verdere groei van private activa in de toekomst aannemelijk is, mede

[4] DNB (2026). Private activa and financial stability: the role of Dutch insurers and pension funds. July 2026.
[5] Exclusief vastgoedleningen en hypotheken

omdat verzekeraars en pensioenfondsen in verschillende categorieën nog minder in private activa beleggen dan zij op termijn beogen te doen.

DNB beschrijft dat de directe risico's voor de financiële stabiliteit op dit moment beperkt zijn, maar dat waakzaamheid geboden is. Kwetsbaarheden bij private activa kunnen via verschillende transmissiekanalen, die getriggerd kunnen worden door afnemende kredietwaardigheid van de onderliggende beleggingen (bedrijven), leiden tot systeemrisico's. Zo kan liquiditeitsstress leiden tot gedwongen verkopen van beleggingen, waardoor prijzen verder onder druk komen te staan en schokken op de financiële markten kunnen worden versterkt. Ook kunnen problemen bij individuele instellingen met grote blootstellingen aan private activa via vertrouwenseffecten of verwevenheden leiden tot besmettingsgevaar en daarmee tot risico's voor de bredere financiële stabiliteit. DNB geeft aan dat verder onderzoek nodig is naar deze onderlinge verwevenheden tussen financiële instellingen. Daarnaast onderstreept DNB het belang van internationale coördinatie, onder meer om de beschikbaarheid en kwaliteit van data en de uitwisseling daarvan tussen toezichthouders te verbeteren. Ook vindt DNB het waardevol om private activa te onderwerpen aan scenario-analyses en stresstesten, om de risico's beter in kaart te brengen.

Ik verwelkom de analyse van DNB, herken de kansen en risico's van private activa en deel de conclusies over het belang van nader onderzoek. Ik vind het goed dat toezichthouders, bijvoorbeeld met gerichte dataverzameling, toezichtonderzoeken en stresstesten beter zicht krijgen op de blootstelling en risico's. Daarnaast steun ik het benodigde vervolgwerk in internationaal verband om tot betere datakwaliteit en een gedeelde definitie te komen van *private activa* en privaat krediet. In de *Financial Stability Board* zet ik mij daar dan ook voor in. Ik blijf tenslotte in gesprek met DNB en andere relevante instellingen om ontwikkelingen te kunnen volgen en er de Kamer, waar relevant, over te informeren.

Toezegging bankenraamwerk

Zoals toegezegd in het Commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 9 september jl. informeer ik uw Kamer over de stappen die de EU heeft gezet om te voorkomen dat de belastingbetaler aan de lat staat bij bankverliezen. Sinds de financiële crisis van 2008 zijn er verschillende stappen gezet om de Europese bankensector weerbaarder te maken.

Ten eerste is naar aanleiding van de financiële crisis het prudentiële raamwerk voor banken aanzienlijk aangescherpt. Door implementatie van de mondiale standaarden van het Bazels comité heeft de EU onder andere de voor banken vereiste kapitaalbuffers verhoogd, kwaliteitseisen voor kapitaal aangescherpt, liquiditeitseisen voor banken geïntroduceerd en macroprudentiële buffers ingevoerd. Dit heeft de weerbaarheid van Nederlandse banken sterk verhoogd: zo laat een recent DNB-rapport zien dat de kapitaalbuffers sinds 2007 gemiddeld ongeveer verdubbeld zijn. Ook heeft de EU strenge eisen ingevoerd om de risico's van niet-presterende leningen op de bankbalans tegen te gaan. Het aandeel niet-presterende leningen op de bankbalans is in de EU dan ook sterk gedaald: de NPL-ratio's voor de grootste EU-banken waren medio 2015 7,5%

tegenover 1,89% medio dit jaar. Doordat Europese banken nu een stuk gezonder en weerbaarder zijn, komen banken minder snel in de problemen in tijden van crisis. Bovendien is er sinds 2014 gemeenschappelijk Europees toezicht, wat zorgt voor een uniforme beoordeling.

Naast de maatregelen om banken weerbaarder te maken, zijn er ook nieuwe eisen ingevoerd om de impact van een falende (systeem)relevante bank op de financiële stabiliteit en de reële economie te verminderen. Deze wetgeving moet voorkomen dat banken in een financiële crisis moeten worden gered door overheden (dit wordt ook wel bail-out genoemd) en moet ervoor zorgen dat de afwikkeling van banken op een ordentelijke manier kan plaatsvinden. Door deze wetgeving krijgen banken naast de kapitaaleisen extra eisen opgelegd: zogenoemde verlies absorberende buffers (Minimum Requirements for Eligible Liabilities, MREL). Conform de afspraken voldoen zo goed als alle banken inmiddels aan de vereiste MREL-doelstelling. Ook is er een Europees resolutieraamwerk ingevoerd (het Gemeenschappelijk Afwikkelingsmechanisme), inclusief het Gemeenschappelijk Afwikkelingsfonds dat onder bepaalde voorwaarden aangewend kan worden voor banken die in resolutie gaan. Dit fonds wordt privaat gefinancierd en is inmiddels gevuld tot het doelniveau van 1% van de totale gedekte deposito’s. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de belastingbetaler zoveel mogelijk wordt ontzien wanneer een bank in de problemen komt.

Het bankenraamwerk kan nog verder worden versterkt. De prudentiële behandeling van staatsobligaties op bankbalansen is volgens het kabinet onvoldoende, waardoor risico’s van blootstellingen van Europese banken aan staatsobligaties niet goed worden afgedekt. Ook is er nog geen Europees depositogarantiestelsel, terwijl dit voordelen zou bieden voor de financiële stabiliteit van de Europese bankensector en concurrentie op de nationale spaarmarkt kan bevorderen. Ook zou het goed zijn om de wetgeving aan te passen om grensoverschrijdende banken in staat te stellen om hun kapitaal en liquiditeit efficiënter te beheren.

Toezegging IBO bedrijfsfinanciering

In het Commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 9 september jl. is toegezegd om nader in te gaan op het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Bedrijfsfinanciering "Kies voor Baten" en de lessen die daaruit zijn getrokken. Het IBO concludeerde dat de Nederlandse financieringsmarkt en het bestaande overheidsinstrumentarium op hoofdlijnen goed functioneren, maar signaleerde ook twee knelpunten: een tekort aan durfkapitaal voor de latere groeifases van innovatieve scale-ups, en een beperkte toegang tot kleinere kredieten (tot € 1 miljoen, met name onder de € 250.000) voor het mkb.

Voorafgaand aan en parallel met het IBO-traject sloten belangrijke stakeholders (NVB, MKB-Nederland, Stichting MKB Financiering, Qredits, Invest-NL en Invest International) in november 2023 het Nationaal Convenant MKB-Financiering, waarna begin 2024 Menno Snel als speciaal gezant mkb-financiering werd aangesteld om hier uitvoering aan te geven. Na publicatie van het IBO in juni

2024 bracht de gezant in september 2024 zijn eerste rapport uit,[6] gevolgd in juli 2025 door een eindadvies.[7] Deze rapportage gaf aanbevelingen om de geconstateerde knelpunten weg te nemen en ging daarbij onder meer in op het gebied van (i) het bestaande ecosysteem, (ii) funding van non-bancaire financiers, (iii) de FinancieringsGids en (iv) toegang tot dataregisters. In december 2024 reageerde het kabinet met de kabinetsreactie op het IBO en op het eerste rapport van de gezant. Voor het knelpunt durfkapitaal kondigde het kabinet toen onder meer een kapitaalinjectie aan van €900 miljoen in Invest-NL. Inmiddels is de oprichting van een nationale investeringsinstelling aangekondigd, die onder andere de doorgroei van start- en scale-ups moet bevorderen. De Nationale Investeringsinstelling krijgt daarbij de beschikking over een initieel kernkapitaal van circa EUR 6,6 miljard. Voor het knelpunt mkb-financiering kondigde het kabinet een gecombineerde aanpak aan met betere informatieverschaffing voor ondernemers (via de FinancieringsGids) en een onderzoek naar de toegang voor mkb-financiers tot verschillende dataregisters. Daarnaast heeft het kabinet ingezet op een versimpeling van de regeling Borgstelling MKB-Krediet (BMKB) ter verlaging van de administratieve lasten en vergroting van de toepasbaarheid ten gunste van financiers. De Tweede Kamer wordt in 2026 nog nader over de BMKB geïnformeerd.

Ter opvolging van de aanbevelingen van de heer Snel vindt op kwartaalbasis overleg plaats tussen de betrokken stakeholders: de ministeries van Financiën en Economische Zaken, de NVB, non-bancaire financiers en overige convenantpartijen. Daarnaast zet het kabinet in op verdere verdieping en integratie van de Europese kapitaalmarkt, waar op dit moment in het kader van het *market integration and supervision package* (MISP) stappen worden gezet. Ook dat moet bijdragen aan het vergroten van de toegankelijkheid van financiering.

Tot slot is relevant dat recent, mede naar aanleiding van de motie-Flach c.s.,[8] een nieuw onderzoek is uitgezet naar vermeende excessieve rentes van met name non-bancaire financiers bij kortlopend zakelijk krediet. Dit onderzoek richt zich met name op prijsvorming in de mkb-financieringsmarkt, vermeende excessieve rentes en de door aanbieders betrachte transparantie. Op basis hiervan wordt bezien of er inderdaad sprake is van onuitlegbare, excessieve rentes en – zo ja – welke beleidsopties er zijn om dit tegen te gaan. De Kamer wordt naar verwachting eind 2026 geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek.

Toezegging voortgang pakket voor gemeenschappelijke munt
Conform de wens van uw Kamer inzake de digitale euro en mijn toezegging ten aanzien van de verordening inzake contant geld (LTCR)[9], informeer ik uw Kamer

[6] Kamerstuk 32 637, nr. 650.
[7] Kamerstuk 32 637, nr. 705.
[8] Kamerstuk 36 800 XIII, nr. 35.
[9] Kamerstuk 21501-07, nr. 2158.

maandelijks over de laatste ontwikkelingen op deze onderwerpen. Beide onderwerpen vormen samen het pakket voor de gemeenschappelijke munt.

In navolging van het Raadsakkoord heeft op 9 juli 2026 ook het Europees Parlement een akkoord bereikt over het pakket voor de gemeenschappelijke munt. In juli en september vonden daarom de eerste triloogonderhandelingen tussen het Europees Parlement en de Raad plaats. Hierin werd onder andere gesproken over de verdeling van kosten van digitale euro transacties tussen het Eurosysteem, winkeliers en betaaldienstverleners, ook wel het compensatiemodel genoemd. Ik zet mij in voor een proportionele verdeling van kosten tussen betrokken partijen, met voldoende aandacht voor de bestaande fragmentatie t.a.v. tarieven in het Europese betaallandschap. Ook werd gesproken over de verwachte tijdslijnen rond de uitrol van de digitale euro, waarbij de Europese Centrale Bank een presentatie gaf over de mogelijke tijdslijnen voor verschillende toepassingen, zoals toonbankbetalingen, betalingen tussen personen en e-commerce. Ik zet mij ervoor in dat de online en offline toepassingen van de digitale euro gelijktijdig beschikbaar worden voor consumenten en dat de invoering van de digitale euro voor winkeliers en betaaldienstverleners uitvoerbaar is. Daarnaast werd gesproken over de beschikbaarheid van digitale euro dienstverlening voor kwetsbare groepen en mensen die zonder een commerciële bankrekening toegang willen tot de digitale euro. Ik blijf oog houden voor de brede toegang tot de digitale euro en zet me ervoor in dat private betaaldienstverleners hiertoe gezamenlijk verantwoordelijk zijn. Tegelijkertijd is de toegang al gewaarborgd in bestaande regelgeving, zoals de *Payment Accounts Directive* (PAD).

Bij deze trilogen werd ook gesproken over de toegang tot en acceptatie van contant geld. Er is onder andere gesproken over de reikwijdte van de acceptatieplicht en in hoeverre lidstaten de ruimte hebben om de acceptatie van contant geld te beperken of aan te scherpen. Ik zet mij in voor een proportionele en uitvoerbare acceptatieplicht.

Het Ierse voorzitterschap heeft de ambitie uitgesproken om dit jaar tot een akkoord te komen. Gedurende het verdere verloop van de onderhandelingen zal ik uw Kamer blijven informeren.

Ter informatie: Raadspositie EU-Jaarbegroting 2027
Nadat de Europese Commissie op 10 juni jl. haar voorstel voor de EU-begroting 2027 presenteerde, heeft de Raad op 4 september jl. een Raadspositie hierover bereikt. Dit betreft de laatste jaarbegroting binnen het huidige Meerjarig Financieel Kader (MFK).

De Raadspositie is dat de EU-begroting voor 2027 met respectievelijk 1 miljard euro in vastleggingen en 0,5 miljard euro in betalingen verlaagd dient te worden ten opzichte van het Commissievoorstel. In totaal behelst het huidige standpunt van de Raad daarmee €198,9 miljard aan vastleggingen en €211,5 miljard aan betalingen, inclusief de financiering van speciale instrumenten buiten het meerjarig financieel kader (MFK). In overeenstemming met de Nederlandse inzet zijn in de Raadspositie herprioriteringen opgenomen om onder andere de hogere

rentelasten van NextGenerationEU en de rentesubsidie voor de Ukraine Support Loan (USL) binnen de bestaande EU-begroting op te vangen en is er door de overeengekomen besparingen meer ruimte om te reageren op onvoorziene omstandigheden. De Raadspositie is grotendeels in lijn met de Nederlandse inzet waarover uw Kamer eerder is geïnformeerd en daarom heeft het kabinet hiermee ingestemd.

De komende periode behandelt het Europees Parlement (EP) het voorstel van de Europese Commissie en stelt naar verwachting in oktober zijn positie vast. Vervolgens dient de Raad overeenstemming te bereiken met het EP. Hiertoe dient de jaarlijkse conciliatieperiode, die eindigt met een Ecofin-begrotingsraad in november 2026. Hieraan voorafgaand publiceert de Commissie in oktober naar verwachting nog een wijzigingsvoorstel van de EU-begroting voor 2027 met een actualisatie van de ramingen. Voorafgaand aan de Ecofin-begrotingsraad wordt uw Kamer geïnformeerd over dit wijzigingsvoorstel, de Nederlandse inzet en, na afloop, over het resultaat. De Raad stemt met gekwalificeerde meerderheid over de EU-begroting en het EP met gewone meerderheid.